

HOORZITTING PWC'S - DEBAT

Philippe Casier (Landelijk Vlaanderen) vraagt of de normale werkcommissies nog zullen blijven bestaan. En of er concrete informatie is of er een commissie 'Open Ruimte' zal komen of een gemengde commissie.

Bij wijze van inleiding wil **Pieter Verbeek** eerst iets meer zeggen over die commissies. Tot nu toe gaat men er van uit dat elke commissie afzonderlijk werkt. Maar hij kan zich voorstellen dat er veel adviesvragen zullen zijn die eigenlijk verschillende permanente werkcommissies en gewone werkcommissies tegelijkertijd aanspreken. De logica lijkt daar 'samenwerking' te zijn. Het is eigenlijk zo dat het decreet heel veel zegt over de samenwerking tussen Vlaamse strategische adviesraden en in de praktijk gaat men daar ook meer en meer naartoe. De Minaraad heeft al samengewerkt met de VLOR en met de SERV en er wordt gedacht over samenwerking met de Raad voor Wetenschapsbeleid. Het decreet voorziet zelfs internationale samenwerking tussen adviesraden. Als het decreet in die richting stuurt, dan zou het wel heel raar zijn als er intern niet wordt samengewerkt met permanente werkcommissies. Hierover moet nog eens goed nagedacht worden. Temeer omdat inhoudelijk dikwijls verschillende commissies tegelijk zullen aangesproken worden.

Jos Gysels herhaalt dat het helemaal niet efficiënt zou zijn dat eenzelfde advies naar de PWC Jacht gaat en ook naar de PWC Natuur. De kans is reëel dat die allebei iets anders zeggen en dat die verdeelde ontwerpadviezen dan naar de plenaire vergadering gaan. Het is duidelijk dat er in dat geval een tussenstap of een constructie zou moeten zijn waardoor die twee commissies samenwerken. Het is de bedoeling om tot een goed advies te komen en dat kan er maar 1 zijn, geen 2 of 3 of 3,5. Jos vindt dat de Raad zich op basis daarvan moet organiseren.

Monique Sys stelt dat samenwerking inderdaad een sleutelbegrip zal zijn. Het zal een grote uitdaging zijn voor de nieuwe raad om maximaal samen te sporen tussen de PWC's en de werkcommissies.

Walter Roggeman kijkt naar het tijdspad en ziet een verbinding tussen de oprichting van een nieuwe raad en de oprichting van die PWC's. Hij vraagt of het noodzakelijk is dat die tegelijkertijd zullen worden opgericht.

Jan Verheeke antwoordt dat vermits de PWC's voor de helft op voordracht van de nieuwe Raad ingesteld worden, deze eerst moet ingesteld zijn vooraleer de PWC's kunnen ingesteld worden. Het is wel zo dat dit al kan voorbereid worden. Het oprichtingsbesluit van de nieuwe raad is nu bij IF en het advies van IF zal op korte termijn uitgebracht worden. Daarna gaat dit naar de Vlaamse Regering en tegen dan zal de inwerkingstredingsdatum gekend zijn. Zodra die inwerkingstredingsdatum gekend is kan gestart worden met de voorbereiding van de PWC's. De Vlaamse Regering kan zelfs al brieven versturen en het secretariaat van de huidige Minaraad kan al voorbereidingen treffen om de voordrachten te laten doen voor de nieuwe strategische adviesraad. Zodra de nieuwe strategische adviesraad opgericht is komt die samen in plenaire zitting en kan hij, mits een goede voorbereiding, onmiddellijk al voordrachten vaststellen en/of een procedurebeslissing nemen over hoe de voordrachten moeten gebeuren. Alles kan dus relatief snel gaan.

Walter Roggeman vraagt of deze procedure tot de lopende zaken behoort.

Jan Verheeke meent dat het instellen van adviesraden tot de lopende zaken behoort omdat in het delegatiebesluit staat dat de benoeming van de leden van een adviesraad aan de minister toekomt. Wat anderzijds niet onder de lopende zaken valt zijn zaken die aanleiding kunnen geven tot stevige parlementaire debatten. Dat is een algemene stelregel. Als iemand zich dus geroepen voelt om een stevig parlementair debat te organiseren, dan loopt het proces vertraging op.

Annick Schneiders (INBO) heeft een vraag in verband met de onafhankelijkheid van de leden van de PWC's. Betekent dit dat ambtenaren in de toekomst geen lid meer kunnen zijn van de PWC's? Als voorbeeld haalt zij aan dat op dit moment in de Hoge Raad voor Natuurbehoud nogal wat mensen van het INBO lid zijn. En er zijn wel wat Vlaamse wetenschappelijke instellingen in Vlaanderen. Kunnen die personen in de toekomst geen lid meer zijn van die PWC's?

Jan Verheeke bevestigt dat zij in de toekomst inderdaad geen lid meer kunnen zijn van de PWC's. Wel is het zo dat in het Natuurdecreet een verplichting staat voor het INBO om de Minaraad in zijn taak te ondersteunen. Hij kan zich niet herinneren of dit ook effectief in de jaarprogrammatie van het INBO staat, maar in principe zou dat erin moeten staan. Die taakstelling van die ambtenaren die nu lid zijn van Hoge Raden kan opgeteld worden in VTE. In principe kan de som van die VTE's al minstens ter beschikking gesteld worden. Ten tweede staat er in dat overdrachtsbesluit (in artikel 4 of 5?) i.v.m. de overdracht van middelen en mensen naar adviesraden omwille van hervorming etc., dat er in principe tussen de nieuwe strategische adviesraad en het beleidsdomein (mogelijk staat er zelfs beleidsraad) een protocol moet gesloten worden over ondersteuning van de adviesraad. Zodra de strategische adviesraad ingesteld is zal de secretaris het initiatief moeten nemen om naar de beleidsraad te stappen en voorstellen te doen inzake de samenwerking. Als adviesraad moet je dan natuurlijk ook iets te bieden hebben. Dit kan bijvoorbeeld de vertolking zijn van expertise en inbreng.

Pieter Verbeek vult aan dat in het kaderdecreet expliciet staat dat ambtenaren, evenals nog een aantal andere categorieën zoals politici enz., nooit lid kunnen zijn van strategische adviesraden.

Walter Roggeman meent dat een aantal aspecten uit het verleden en de toekomst moeilijk vergelijkbaar zijn. In verband met dit overleg van het ANB is de Hoge Raad voor Natuurbehoud nooit een overlegorgaan geweest tussen het ANB en de sectoren. Ook verschillend is bijvoorbeeld dat in de Hoge Raden iedereen in principe ten persoonlijke titel zetelt en niet als ambtenaar namens een overheidsdienst. Men kan vanuit het ANB moeilijk stellen dat als ze een taak van de Hoge Raad overnemen, dat dit ook geldt voor het personeel. Het is een andere taak die vroeger niet voor de Hoge Raad voorzien was.

Pieter Verbeek bevestigt wat Walter zegt omdat dit helemaal kadert in de BBB-filosofie om alle beleidsuitvoerende taken aan de agentschappen te geven. Het kaderdecreet voor de agentschappen zegt ook heel specifiek iets over het oprichten van dergelijk overleg bij al die agentschappen. Dat is decretaal

bepaald, maar het kadert ook volledig in het idee van beleidsuitvoering en technisch overleg tussen de sector en het agentschap zelf. De filosofie van BBB was altijd: de beleidsvoorbereiding is iets wat de departementen doen en de beleidsuitvoering is iets wat de agentschappen doen. In de praktijk werkt het wel niet zo, maar de bedoeling van het overleg bij de agentschappen is toch altijd veel concreter geweest, en dat strookt helemaal niet met de visie dat adviesraden strategisch gaan adviseren.

Jan Verheeke stelt dat de Hoge Raad voor Natuurbehoud, maar ook de Jachtraad en de Bosraad, relatief actieve Hoge Raden waren. Als je als Hoge Raden dus die rugzak wil meekrijgen, dan moet je een inventaris kunnen bieden, bijvoorbeeld van het gemiddelde aantal adviezen en vergaderingen per jaar. Die informatie blijkt, om begrijpelijke redenen, moeilijk te verkrijgen. Als je wilt argumenteren, als je een case wilt bouwen, dan moet die informatie aangeleverd worden. Nadien valt nog te bekijken wat ermee gebeurt.

Pieter Verbeek verwijst naar een brief van een aantal jaren geleden waarin de agentschappen daarover al werden bevraagd. Hij zegt dat dit debat eigenlijk beslecht is omdat die informatie 6 à 7 jaar geleden al ter beschikking werd gesteld.

Jan Verheeke repliceert dat het om een brief gaat van 7 jaar geleden en dat je moet kijken naar het huidige werk. Een case moet gemaakt worden op basis van actuele gegevens.

Walter Galle stelt dat het onderscheid tussen adviseren en overleg toch nog meer moet uitgeklaard worden. Een strategische adviesraad zal zich moeten beperken tot adviezen en het overleg - in de BBB-context - wordt overgelaten aan overleggroepen waarvoor bijvoorbeeld het ANB initiatieven heeft genomen. Een aantal taken zal dus niet meer in de Minaraad komen, maar in zijn werkcommissies. Moest die taakverdeling niet conform BBB gemaakt worden? Indien het effectief gebeurt wordt de werklast en de werktoename van de werkcommissies van de Minaraad ook verminderd. Maar dat is nog niet gebeurd en dat is een misverstand.

Monique Sys denkt dat de Minaraad niet bevoegd is om die zaken af te schaffen.

Jan Verheeke weet niet of het om een misverstand gaat. Bij het wijzigingsdecreet, het oprichtingsdecreet van de Minaraad, zijn een reeks wijzigingsbepalingen opgenomen. Die wijzigingsbepalingen continueren voor een stuk de technische adviezen die de Hoge Raden geven en schaffen ze voor een stuk af. Er is een bewuste keuze gemaakt om zaken te behouden en andere zaken af te schaffen.

Jean-Pierre Verbelen (Universiteit Antwerpen) vraagt zich af of de Technische WG Nutriënten (TWN) al dan niet ophoudt te bestaan zodra de PWC Mestbeleid geïnstalleerd is. Hij vindt het nog altijd niet duidelijk of die 2 dan naast elkaar verder blijven bestaan.

De TWN blijft bestaan, zegt **Jan Verheeke**. Vooreerst vermeldt hij dat er een aantal wijzigingsbepalingen in het oprichtingsdecreet van de Minaraad staan met

betrekking tot het Mestdecreet van 1991. Maar omdat dit Mestdecreet van 1991 afgeschaft is, zijn die wijzigingsbepalingen zonder voorwerp. Daarnaast heeft een PWC inzake mestbeleid een heel specifieke taak in de Minaraad, namelijk de voorbereiding gedelegeerd krijgen van adviezen over mestbeleid, voor zover die zich aandienen. Het nieuwe Mestdecreet van 2006 definieert de Technische Werkgroep Nutriënten en vult de taak ervan in. Die taak is heel helder en daaraan wordt niets afgedaan. De filosofie van de oprichting van die werkgroep is dat het meeste van het overleg rond mestbeleid, daar gebeurt. Het is alleen op het individuele moment, als er een strategisch advies moet komen over een wijziging van het Mestdecreet, dat er bij de Minaraad een taak ontstaat en dat die PWC geactiveerd wordt.

Jos Gysels zegt dat de situatie vroeger ongeveer gelijkaardig was. De Minaraad adviseerde evengoed over wijzigingen aan het Mestdecreet. Het enige verschil is blijkbaar dat door de hervorming van de stuurgroep Mest er binnen de TWN wat minder over meer strategische kwesties wordt onderhandeld of overlegd tussen de verschillende doelgroepen. Daardoor kunnen dingen verschuiven naar de Minaraad. Vroeger had je het gevoel bij de belangrijke groepen: we zitten allemaal in de stuurgroep, we hebben het daar bekeken en we gaan die oefening niet overdoen. Maar als het niet gebeurt in de TWN, dan is het duidelijk dat het bij de Minaraad moet gebeuren.

Dirk Struyf (VLM - dienstdoend voorzitter van de TWN) gaat ervan uit dat - na de goedkeuring van het Mestdecreet, na het decreet dat de SAR heeft opgericht en na het decreet omtrent de Minaraad met daarin de oprichting van de PWC's – het de bedoeling was van het parlement en de regering om de TWN te laten bestaan en zijn werk verder te zetten.

Het grote verschil met de stuurgroep vroeger is dat de Vlaamse Regering verplicht advies moest vragen aan de SG zowel voor decreten als voor uitvoeringsbesluiten. Die bepaling is voor de TWN weggefallen. De Vlaamse Regering hoeft geen advies meer te vragen, maar kan dat natuurlijk nog altijd. Wat wel is, en dat belangt de Minaraad aan, is dat alles wat decretaal geregeld wordt, alleszins via een ontwerp van decreet (want er zijn nog wegen om geen advies te moeten vragen), moet voorgelegd worden aan de Minaraad. Hij vermoedt dat er ook een bepaling is die stelt dat belangrijke besluiten (maar wat zijn belangrijke besluiten?) ook aan de Minaraad moeten voorgelegd worden. Mogelijk heeft de Vlaamse Regering daar interpretatiebevoegdheid.

Erik Wille (Vlaamse Hoge Jachtraad) wil het even hebben over de nieuwe samenstelling van de Minaraad. In de huidige samenstelling heeft de VHJR een vertegenwoordiger in de plenaire zitting. Tot op vandaag is het voor de sector nog niet altijd duidelijk of de Jachtsector ook in de nieuwe samenstelling een volwaardig vertegenwoordiger zal hebben. Jacht valt zijns inziens nu onder Open Ruimte en Socio-cultureel. Is daar vandaag al dan niet al een beslissing over genomen?

Monique Sys denkt dat dit een vraag is die ook voor de andere raden geldt.

Jan Verheeke stelt dat er van de vier Hoge Raden drie zijn die een bepaalde behoefte hebben, omdat de Hoge Raad voor Natuurbehoud voor een belangrijk deel gevat is door het deel natuurorganisaties in de milieubewegingsrepresentatie. Het decreet zal nu niet veranderen. Er zijn 2

zetels en 2 plaatsvervangers. Via het huishoudelijk reglement (HR) moeten twee zaken mogelijk worden: 1) een plaatsvervanger moet ook aanwezig kunnen zijn als het effectief lid daar is. Een raadszitting loopt op basis van de uitwisseling van argumenten. Tot en met een deskundige kan optreden, dus moet voorzien zijn dat een plaatsvervangend lid ook kan optreden als deskundige. 2) het HR moet ook voorzien dat de voorzitter van de PWC een belangrijk spreekrecht heeft, zelfs als hij geen neutrale wetenschapper is, en dat hij geacht wordt conclusies van een PWC voor te dragen. En met die twee garanties samen kan vermoedelijk het feit ondervangen worden dat er twee zetels zijn voor minstens drie vragers. Aan de hand van een aantal criteria, bijvoorbeeld het meeste aanwezigheden van de afgelopen jaren, kan een concrete oplossing gezocht worden.

Erik Wille stelt dat de sector nog altijd met zijn vraag blijft zitten.

Jan Verheeke heeft als algemene bedenking dat voor de werkwijze van de toekomstige adviesraad verschillende modellen kunnen vooropgesteld worden: een op basis van krachtsontplooiing van de adviesraad als unanieme groep, een op basis van meerderheids- tegen minderheidstemming en een op basis van argumentatief overleg. Hoe meer men in het model van argumentatie zit, hoe minder belangrijk het is in welke hoedanigheid en met welk getal de leden rond de tafel zitten. Maar de argumenten moeten natuurlijk ergens op slaan. De echte moeilijkheid is dat in heel dit onderdeel van het natuurbeleid en los van de inhoud er nogal veel welles-nietesdiscussies zijn. Op een of andere manier, maar wellicht via het HR, moet er naar een oplossing gezocht worden om dit, minstens op termijn, te overstijgen.

Jos Gysels vindt dit niet helemaal correct omdat van de drie alternatieven het eerste al door het decreet uitgesloten wordt. In het decreet is wellicht al gekozen voor de tweede optie, met de mogelijkheid om nog naar de derde optie te gaan. De hele filosofie van het HR is dat er uitgeklaarde, uitgebalanceerde, uitgediscussieerde ontwerpen naar de algemene vergadering gaan en ervoor te zorgen dat het debat vooraf gevoerd wordt. In een plenaire vergadering mag niet alles zwart-wit zijn, waar dan bij handopsteking bepaald wordt wie het zal halen. Dan komt men nergens en zo krijgen diegenen gelijk die misschien de bedoeling hadden om deze raad het werken onmogelijk te maken door hem vol te steken met een zeer divers pluimage.

Pieter Verbeek had min of meer dezelfde bedenking. Het voorstel van HR zoals het nu op tafel ligt, is nogal gericht op het argumentatieve model dat Jan Verheeke bedoelt en laat nogal wat openingen om mensen die serieus betrokken zijn bij een bepaald dossier mee te nemen in de discussie. Die inhoudelijke zorg is wel heel sterk aanwezig. Het is de bedoeling, om zoals Jos zegt, de zaak op de meest efficiënte manier en op het vroegste tijdstip zo goed mogelijk uit te discussiëren om inhoudelijk te kunnen werken.

Walter Roggeman meent te hebben begrepen dat 1) de voorzitter van de PWC niet noodzakelijk lid hoeft te zijn of zal zijn van de raad en 2) dat er gepleit wordt om een soort spreekrecht toe te kennen aan die voorzitters van de PWC's in de Minaraad en dat dit kan geregeld worden via het HR.

Jan Verheeke antwoordt een beetje intuïtief vanuit twee tegengestelde verzuchtingen die hij hoorde. De ene is wat Jos Gysels nog eens hergeformuleerd heeft en wat primordiaal is, namelijk dat de raad natuurlijk moet proberen te komen tot eensgezinde of relatief eensgezinde en minstens goed geargumenteerde adviezen. Dat is primordiaal, dat is de existentie van deze raad. Anderzijds zegden de Hoge Raden altijd dat ze onversneden adviezen willen uitbrengen. Die twee wenselijkheden zijn nogal tegengesteld. En in die zin moet het HR bepaalde kleppen voorzien om die in een vroege fase met elkaar in contact te brengen om problemen te laten uitpraten. Maar het is niet altijd kommer en kwel. In bepaalde situaties - om met de slechte te beginnen - zou de ene PWC geneigd zijn stelling A aan te nemen en de andere PWC kiest niet voor stelling A. In de raad is het dan onbeslist. Dat is natuurlijk moeilijk en dan zou men, zoals Jos Gysels zegt, de PWC's eigenlijk bijeen moeten brengen om te zien hoever men samen geraakt. Het kan ook zijn dat een PWC een bepaalde stelling A absoluut naar voor wil brengen omdat dit in zijn jaarprogrammatie staat, maar dat de raad niet echt geïnteresseerd is. Op die manier komt stelling A er relatief gemakkelijk door, maar zal ze niet echt gedragen zijn. Zo zijn er relatief interessante situaties die op voorhand in abstracto kunnen bekeken worden om te zien of ze in het HR overleven en op welke manier.

Monique Sys denkt aansluitend dat de factor 'tijd' toch ook wel een belangrijk element is voor advisering en overleg. Er werd al op gewezen dat overleg rond een bepaald thema een belangrijke taak is van de Minaraad. Maar het zal tijd vergen om dit soort overleg volwaardig te kunnen uitwerken en om op die basis tot meer gedragen adviezen en interactie en samenwerking te kunnen komen.

Philippe Casier vraagt om de timing van het hele proces nog eens te willen herhalen.

Jan Verheeke stelt dat de inwerkingstelling van het decreet over de oprichting van Minaraad geactiveerd moet worden voor de Vlaamse Regering. Na een regeringsbeslissing is er een maand Raad van State. Dan volgt de definitieve instelling en daarna kunnen de PWC's ingesteld worden. Voor de Minaraad zou dit over ongeveer twee maanden kunnen.

Guido Van Steenberghe haalt aan dat de huidige werkgroep Natuur- en Milieueducatie (NME) zich gebogen heeft over de oprichting van de PWC NME en dat daar al een aantal suggesties uit gegroeid zijn. Die nota werd overgemaakt aan het Bureau van de Raad, die trouwens gesuggereerd heeft dat ook de andere werkgroepen iets dergelijks zouden doen. Het zou zinvol zijn en de zaken ook vergemakkelijken als daar werk van gemaakt wordt en dat het resultaat aan het kabinet bezorgd wordt.

Monique Sys stelt zich de vraag in welke mate de Minaraad nu al proactief een voorstel kan doen richting kabinet.

Jan Verheeke antwoordt bevestigend.

Monique Sys stelt dat er dus een uitnodiging aan de werkcommissies is om suggesties aan het kabinet te doen.

Jos Gysels is het niet volledig eens met de hogere wiskunde van Jan Verheeke over die 'rugzak'. Meer bepaald rond de basisthesis dat het secretariaat niet de bottleneck is. Daarmee bedoelt Jos Gysels niet dat de anderen die door Jan Verheeke wel de bottleneck worden genoemd, het niet zouden kunnen zijn of worden. Het is niet enkel een kwantitatieve, misschien eerder zelfs een kwalitatieve kwestie. Vanuit zijn ervaring in zeer diverse adviesraden met zeer diverse secretariaatscapaciteiten stelt hij vast dat als een raad echt wil inzetten op kwalitatieve adviezen hij zeer snel in de problemen komt als hij geen secretariaat heeft dat daarvoor kan zorgen. Dit wreekt zich misschien niet op het aantal vergaderingen en op het aantal adviezen, maar dat vertaalt zich zeer snel in de kwaliteit van het product.

Pieter Verbeek wil hierbij een aanvulling geven vanuit een meer Europees of vergelijkend perspectief. Vergeleken met de meeste andere strategische adviesraden in Europa, zit de Minaraad in een heel raar model. De Minaraad produceert per jaar gemiddeld 50 adviezen. De Nederlandse strategische adviesraden produceren per jaar gemiddeld 5 adviezen. Die zijn natuurlijk veel lijviger en daar zit veel meer onderzoek e.d. achter, maar het Nederlands model is eigenlijk veel representatiever in Europa dan het onze. De Minaraad is een absoluut buitenbeentje. De andere Europese strategische adviesraden kijken er raar van op als ze horen dat de Minaraad zoveel adviezen produceert. Het is ook raar dat in Vlaanderen zoveel adviesvragen van de regering komen over relatief technische dingen. In Nederland bijvoorbeeld probeert men meer en meer te onderhandelen met de regering en het parlement en probeert men meer meerjarenprogramma's vast te stellen. Men onderhandelt ook veel met de administratie om te kijken wat de grote belangrijke onderwerpen zijn en waar in de komende vijf jaren zou moeten aan gewerkt worden. Hoe langer hoe meer zijn die onderwerpen ook beleidsdomeinoverschrijdend. Men stuurt in Nederland ook aan op meer samenwerking tussen de verschillende adviesraden omdat men ervan overtuigd is dat de gevoelige maatschappelijke kwesties eigenlijk de beleidsdomeinen overschrijden. En daardoor wordt die hele capaciteitsvraag toch in een ander daglicht gesteld.

Dirk Struyf stelt een vraag die enigszins aansluit bij de opmerking van Jos Gysels. In verband met de samenstelling van de PWC's is duidelijk beklemtoond dat dit allemaal deskundigen moeten zijn. De vraag is alleen welke rol de administratie daar nog in kan of moet spelen. Bijvoorbeeld in verband met het Mestdecreet, maar dat is het geval voor alle PWC's, is er heel wat kennis bij de administratie. Deze kunnen echter geen deel uitmaken van de PWC's. Hoe verloopt dan de samenwerking met de administratie? Want zelfs met een halve VTE die specifiek rond mestbeleid bezig is op het secretariaat van de Minaraad, lijkt het niet mogelijk om heel die wetgeving te doorgronden.

Vanuit zijn ervaring met de Minaraad wil **Jos Gysels** hierop antwoorden. In de Minaraad bestond in het verleden niet de traditie om de administratie of externen te betrekken. Hij denkt dat dit jammer is. Onlangs gebeurde dit wel eens en dit zou best een meerwaarde kunnen zijn. In het verleden gebeurde dat niet omdat vaak snel bleek dat de ingeschakelde personen uit de administratie een eigen agenda en een aantal eigen finaliteiten hadden. En die waren niet noodzakelijk dezelfde als die van de maatschappelijke geledingen die het uiteindelijk toch moeten maken. Hij is het er volledig mee eens om de administratie te betrekken, maar er moet gezocht worden naar nieuwe werkmodellen.

Dirk Uyttendaele spreekt dit niet tegen, maar wil aanvullen. Hij verwijst naar de hoorzittingen (MoT's) die de Minaraad de laatste tijd heel regelmatig organiseert over technische materies. Vorig jaar waren dat er 7. De bedoeling ervan is om adviezen in te leiden bij de raadsleden. Mensen uit de administratie, ook mensen uit de wetenschappelijke wereld, krijgen daar de mogelijkheid om hun kennis over te dragen aan de raadsleden. Dat is momenteel het antwoord. Als daar in de toekomst iets nieuws moet bijkomen, dan zal dat ongetwijfeld ten gepaste tijde aangepast worden.

Pieter Verbeek geeft nog een technische aanvulling. Het kaderdecreet op de strategische adviesraden zegt enerzijds dat de ambtenaren geen lid meer kunnen zijn van de raad, maar biedt anderzijds wel een aanknopingspunt om de administratie uit te nodigen en al haar informatie over te maken. Dat staat letterlijk zo in het decreet. Een strategische adviesraad kan de personeelsleden van de departementen en de agentschappen van de Vlaamse overheid verzoeken om de nodige technische toelichting te verschaffen. Er is dus een decretale basis voor dat andere werkmodel waarover Jos Gysels sprak.

Philippe Casier stelt dat men niet mag vergeten dat de Minaraad enerzijds samengesteld is uit mensen die professioneel met de materie bezig zijn of die afgevaardigd zijn door een betrokken sector, inclusief sommige deskundigen, maar dat er anderzijds ook mensen zijn die dit doen in hun vrije tijd zonder professionaliteit of zonder ondersteuning van een studiedienst etc. Dit evenwicht is wel wat moeilijk omdat het voor die tweede groep mensen moeilijker is om op het professionaliteitsniveau te komen dat hier gevraagd wordt. Die mensen mogen niet teveel onder druk gezet worden door teveel experts.

Monique Sys antwoordt dat er al een invulling gegeven werd aan het begrip deskundigheid en dat er natuurlijk ook praktijkdeskundigen bestaan.

Pieter Verbeek stelt dat deskundigheid niet alleen door een diploma gemeten wordt. Er is één categorie bij, namelijk de onafhankelijke deskundigen, waarvoor op basis van maatschappelijk aangetoonde invloed en ervaring ook deskundigheid wordt toegekend. In feite is dit begrip dus ruim ingevuld.

Jan Verheeke stelt dat dit geldt voor de deskundigheid in de zin van de raadsleden, maar bij de PWC's moet iedereen 'deskundig' zijn. Bij de hersamenstelling van de raden werd vroeger al gevraagd om een curriculum vitae mee te sturen, of de samenstellende organisaties in de raden sturen het CV mee van de mensen die ze voordragen. Achteraf werd daar dan niets mee gedaan omdat het wellicht heel moeilijk is om daar iets mee te doen. Men zou kunnen overwegen om iemand die kennelijk niet deskundig is te weren, maar wie zal dat durven? Dit is een zeer moeilijk criterium.

Omdat er geen bedenkingen, opmerkingen of vragen meer zijn, sluit **Monique Sys** de hoorzitting af. In de eerste plaats bedankt zij de sprekers voor de verhelderende toelichting. Ze verwacht dat men binnenkort zal kunnen landen met de nieuwe SAR en de instelling van de PWC's. Ze dankt ook het talrijk opgekomen publiek voor zijn aanwezigheid en interesse en de bijdrage aan het debat. Er wordt een verslag opgemaakt en de presentaties worden via de website van de Minaraad verspreid.